

ƯỚC LƯỢNG

(1 tiết)

A. Mục tiêu

1. Kiến thức, kĩ năng:

- Nhận biết việc ước lượng.
- Vận dụng ước lượng số đồ vật theo nhóm chục.

2. Năng lực chú trọng:

tư duy và lập luận toán học, giao tiếp toán học.

3. Tích hợp:

Tự nhiên và Xã hội, Thủ công.

B. Thiết bị dạy học

GV: hình vẽ để sử dụng cho nội dung bài học và bài tập.

C. Các hoạt động dạy học chủ yếu

KHỞI ĐỘNG

- HS quan sát hình ảnh (khoảng 15 giây) và trả lời yêu cầu: Đoán xem trong hình có bao nhiêu quả bóng?
  - GV ghi lại một số kết quả ở góc bảng.

BÀI HỌC VÀ THỰC HÀNH

1. Ước lượng

– Đặt vấn đề: có nhiều khi ta không đủ thời gian đếm và có khi cũng không đếm được (gà con đang chạy trên sân). Nếu muốn biết có khoảng bao nhiêu, ta *ước lượng*.

– Tìm hiểu vấn đề:

- GV cho HS **quan sát** hình vẽ phần Cùng học trên bảng lớp, **nhận biết** việc cần làm: “ước lượng” số con bướm có tất cả (áng chừng xem có bao nhiêu, không đếm hết).
- GV giải thích: chỉ quan sát, không đếm hết, xác định xem có khoảng bao nhiêu con bướm.

– Tìm cách giải quyết vấn đề:

- GV cho HS **thảo luận** nhóm bốn để tìm cách ước lượng (dùng phương pháp khăn phủ bàn để HS có cơ hội được nói suy nghĩ riêng của bản thân, chia sẻ rồi chọn một cách làm).
- HS **trình bày** (GV khuyến khích nhiều nhóm trình bày).

Các tình huống có thể xảy ra:

- + Theo hàng.
- + Theo cột.
- + Theo màu.
- + Đếm một nửa.

...

GV hệ thống hoá cách ước lượng: Ta có thể ước lượng theo cột, theo hàng, theo nhóm, ... (gọi chung là nhóm).

– Ước lượng theo cách nào phụ thuộc hai yếu tố sau:

- Nhóm mẫu có khoảng 10 vật (10, gần được 10 hay hơn 10 một vài vật).
- Số lượng vật ở các nhóm gần bằng nhau.

– Ở bài này ta ước lượng theo nhóm nào? (Theo hàng)

Tại sao? (Mỗi hàng có khoảng 10 con bướm)

– **Ước lượng** (GV khái quát cách ước lượng bằng các câu hỏi, HS trả lời cụ thể với hình ảnh các con bướm trong phần bài học).

- Các con bướm được xếp thành 4 hàng.
- Mỗi hàng có khoảng 10 con.
- Đếm số con bướm theo các hàng (1 chục, 2 chục, 3 chục, 4 chục hay 10, 20, 30, 40).
- Tất cả có khoảng bao nhiêu con bướm? (Có khoảng 40 con bướm)

Kiểm tra lại: GV cho HS đếm hết số bướm (sử dụng SGK) để có kết quả chính xác (41 con, chênh lệch 1 con).

GV chốt: **Chọn nhóm mẫu có khoảng 10 vật rồi đếm theo chục** (số lượng các nhóm gần bằng nhau).

2. Thực hành

HS xác định yêu cầu của phần thực hành. (Uớc lượng, đếm)

– HS nhóm đôi **thực hiện**.

– Sửa bài, GV giúp HS trình bày theo các ý chính:

- **Giải thích** tại sao lại chọn nhóm mẫu như vậy.
- **Trình bày** cách ước lượng (theo trình tự phần bài học).
- **Thông báo** kết quả đếm.

Chẳng hạn:

Bài 1:

– Uớc lượng **theo cột** vì mỗi cột có khoảng 10 máy bay.

– **Uớc lượng:**

- Các máy bay được xếp theo cột.
- Số máy bay ở các cột gần bằng nhau.
- Cột đầu (nhóm mẫu) có 10 máy bay.
- Đếm theo cột: 10, 20, 30, 40, 50.
- Có khoảng 50 chiếc máy bay.

– **Đếm:** Có 50 chiếc máy bay.

(So với kết quả ước lượng thì chênh lệch mấy chiếc máy bay?)

Bài 2: Lưu ý: Ngôi sao được xếp gọn theo từng nhóm.

Uớc lượng: 30.

Đếm: 28.

LUYỆN TẬP

– HS xác định yêu cầu của phần luyện tập. (Uớc lượng, đếm)

– GV có thể sử dụng phương pháp nhóm các mảnh ghép cho HS có thời gian luyện tập hiệu quả.

Bước 1: nhóm 1 ước lượng số thuyền giấy;
nhóm 2 ước lượng số quả bóng tennis;
nhóm 3 ước lượng số quả bóng rổ.

Bước 2: HS tạo nhóm chia sẻ với nhau rồi nói trước lớp.

– Sửa bài: GV khuyến khích nhiều nhóm trình bày (vừa nói vừa thao tác trên hình vẽ treo bảng lớp) theo cấu trúc như phần thực hành.

- **Giải thích** tại sao lại chọn nhóm mẫu như vậy.
- **Trình bày** cách ước lượng (theo trình tự phần bài học).

Thông báo kết quả đếm và độ chênh lệch so với ước lượng.

CỦNG CỐ

HS **so sánh** kết quả của luyện tập 3 với kết quả dự đoán ở phần khởi động để thấy tác dụng của việc học ước lượng.